

विषयः - समाजे साहाय्यमाणां स्वाधीनम्

साहाय्यमाणां स्वाधीनं अस्माकं समाजे

विवेक
विवेक

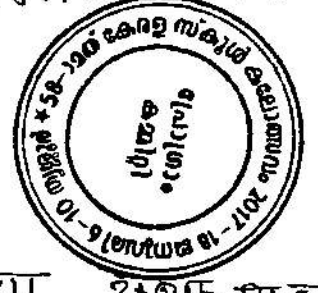
आर्यभारतसंस्कारयुक्तं राष्ट्रं भवति अस्माकं ।
शास्त्रशंगोषु, विद्याभ्यासशंगोषु, सांस्कारिकशंगोषु अपि
य उन्नतविजयपथं भवत्येव प्राप्तं । विकस्वशशास्त्राणां
मध्ये भारतस्य स्थानं अतिमहत् भवतीति सत्यं भवति ।
शास्त्रसांकेतिकविभागे अस्माकं उन्नतमनं आश्चर्यपूर्णं
भवति । भारतस्य संस्कारमेव सर्वशंगोषु साधनाय
अस्माकं सहाय्यं कृतं ।

विकसांकेतिकविभागे अपि अस्माकं पुरोगतिः उन्नतः
भवति । तेन भवति साहाय्यमाणां विषये अपि । दूरदर्शने,
आकाशवाणी इत्यादीनां विकसनं भारतस्य सर्वतान्मुख
विकसनाय सहायिका भवेत् । डेलिविषय, इडियो मतानि
अधुना सर्वं गृहं द्रष्टुं शक्यते । प्राचीनकाले मतानी
साहाय्यमाणां उपयोगं न्यूनं भवति जातं । किन्तु अधुना
प्रकाशनां साहाय्यमाणां उपयोगः सर्वसाधारणमेव
भवति । मतत् विना एकमपि गृहं द्रष्टुं न शक्यते ।

मनुष्यस्य विकासः द्विविधो भवति । मानसिकतया
 तथा शारीरिकविकाशं च । मानसिकविकाशे तस्य
 कुटुम्बं, परिवारं तथा तेन दृश्यमानानि वस्तूनी च
 महता इव भवति । तथा मानसिकविकाशे माह्यमानां
 स्वाधीनः महत्त्वं भवति । माह्यमे दृश्यमानानी नाथ-
 कानां आश्रयानां कृत्वा बहूनी युवतीयुवकाः जीवितं
 नाशयति । ते नाथककथापालानां पूजां कृत्वा तेषां
 शोभां जीविते नेतुं ते इच्छन्ति । अधुना युवकानां
 वस्तुधारणोऽपि केचन व्यतिक्रान्तः दृष्टुं शक्यते । कलमः
 अतीवः लज्जावद्दर्शित्वा हव ते धरन्ति । केशां अपि
 नूतनशीत्या 'स्प्रेक' (Spoke) अङ्गि प्रकारेण कुर्वन्ति ।
 हव आरतसंस्कारस्य क्षतिं अत्र केशीदृश्यन्ते ।
 नाथककथापालाणां शीत्या वाहनानी अतीव शीघ्रं
 नेत्वा उ विनाशः ते आनीयन्ति । अधुना पन्थाने-
 वाहनानां अपकटाः वर्धिता हव दृश्यन्ति । प्रतिवर्षं
 पन्थाने भवत वाहनानां नाशः, मनुष्याणां नाशः
 च सीमातीता हव । युवकाः हव अश्रद्धालवः
 भवति । तेषां कारणे बहूनि मनुष्यानि म्रियन्ते ।
 हतत् सर्व माह्यमानां दृश्यमानानि कथापालाणां
 कर्मणा हव भवतीति अत्यं । किन्तु यदि युवतीयुवकाः
 विवेकनः कर्मकरणार्थं यतन्ते चत हतत् संभवाः

अत्याधुनिके अस्मिन् युगे मध्यम् केवलं अकाशावाणी,
दूरदर्शिनं चा रेडियो, डेलिविषन् इव न भवति।
संकाणकयन्त्रं, अन्तर्जाला इवा अपि माध्यमाः भवति।
अद्य संकाणकयन्त्रं विना जीवनं अस्माकं। इव विशति शतकं
गणकयन्त्रयुगं इति इव कथ्यते। सर्वेषां ज्ञानानां कुम्भं
इति अन्तर्जालायां अधिकृत्य वक्तुं शक्यते। इतश्चाः
उपज्ञानं युवकानां तथा युवतीनां च नूतनलोके गन्तुं
प्रेरयति। अद्य युवतीयुवकाः नूतनलोकमेव इच्छन्ति।
तं लोकं न कोऽपि भेदभावाः न भवति। वयं किम्पि
कार्यं कर्तुं शक्यते। न कोऽपि निवारयितुं आगमिष्यति।
सर्वस्वातन्त्र्यमेव लभन्ते। इतत् लोके अस्माकं परितः
स्थितानां जनाः किञ्चित्पि न वदन्ति। इतत् लोकः
सैबरस्पेस (cyberspace) इति कथ्यते। सज्जनाः इतत्
निवारणीयाः इति मते प्राप्तं। किन्तु इतस्य लोकस्य
सद्गुणाः ते ना शतवन्तः। इतत् लोकः कथं
न भवन्ति किन्तु इतत् अस्ति। अतः पठनाय, बहवः
कार्याणि सन्ति। इतत् विद्याभ्यासयः अत्यन्तं उपकारकं
भवन्ति। मानसिकाल्पनाया अपि अतः व्यवस्थां सन्ति।
अतः न कोऽपि निवारणं स्वस्य निधन्तणमेव अतः
आवश्यकं।

मातापिताः छात्राः ३ संकणकथन्तं वा अन्तर्जातियाः
 उपयोगं कुर्यन्ते चेत् अतीव दुःखितः
 भवति । ततः कार्यः दृष्ट्वा दुष्टप्रवर्ति इव
 ते जायन्ते । यदि त्वयं केनापि प्रकारेण यथा यद्वा
 पठनार्थं, या तस्तानां प्रति विज्ञानाय, उत्तमवस्तुनां
 अधिकृत्या वा ज्ञानं इच्छन्ति चेत् ततः सङ्गणक-
 यन्तं अतीव उत्तमं भवति ।

विद्याभ्यासार्थं सङ्गणकयन्त्रस्थ स्थानं महत् इव ।
 अधुना सङ्गणकयन्त्रं विना न काऽपि विद्यालयः
 विद्यन्ते । छात्राः प्रथमकक्षायां च सङ्गणकयन्त्रज्ञानं
 आरभन्ते । तस्य पठनं भारतस्य विकासे अतिबृहत् इव
 भवति । रेखानां सङ्गणकयन्त्रे अतीव जाग्रतया इव
 संरक्षणं कुर्यन्ति । अधुना सर्वे सर्वकारिकस्थापनेषु
 सङ्गणकयन्त्रं अनिवार्यमेव । सर्वकारप्रवर्तनस्य
 सुतार्थतां इतेषां उपयोगार्थं लभन्ते । जनाधिपत्य-
 श्रेष्ठं इव भारतं । अतः सर्वे कार्ये जनानां हितेन इव
 करणीया । अतः सर्वकारस्य प्रवर्तनाः जनाः ज्ञानं
 इच्छन्ति । अतः सङ्गणकयन्त्रं अतीव उपकारकं स्यात् ।
 शास्त्रसाङ्गतिके त्वयं उन्निपद्युं आरब्धः आसन् ।
 पि. एस्. एल्. वि. द्वाश २०४ उपग्रहाः त्वयं विक्षे-
 पितवन्तः । मंगलयान् इति नाम्ना उपग्रहः चन्द्र-

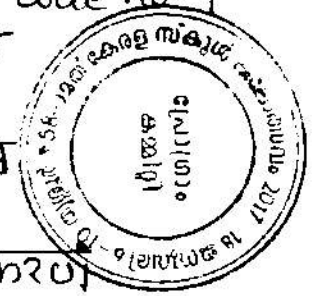
इयं पठनार्थं त्वयं विश्लेषितवन्तः । तावत् अङ्गण
यन्तं विना असाध्यं भव । इंजिनियरिङ्,
कालावस्ता निरीक्षणं, पारिस्त्वितिकपठनं च अङ्गणक
यन्तं विना असाध्यं ।

अद्युना केश्यां 'ओखी' इति प्रकृतिदुरन्तः
आगत्यन्त । किन्तु अश्य दुरन्तस्य पूर्वं त्वयं तावत्
कार्यं ज्ञातवन्तः आसन् । केन्द्र कालावस्ता निरीक्षण
अत्राशिष्टे तावत् अधिकृत्य सर्वकारं प्रति विज्ञापनं
च कथं । किन्तु सर्वकारस्य प्रवर्तनक्षतिः ताव
दुरन्तस्य अधीतस्य हेतुः । एवं प्रकृति दुरन्तानां
अधिकृत्य त्वयं अङ्गणकयन्तद्वारा ६ तान् अधिकृत्य
कार्यं ज्ञायन् ।

अश्य लोकः बहवः समस्यानां अग्रे १२
वर्तते । समाजे विद्यमानानि कार्याणि अधिकृत्य
स्वस्थ अभिप्रायः त्वयं अन्तर्जालाद्वारा मुख्यपुस्तकं
आदि नूतनमाध्यमद्वारा कर्तुं शक्यते । स्वस्थ
अन्तर्भक्तिः विविध कलानां परिपोषणमपि अत्रेषां
नूतनमाध्यमद्वारा कर्तुं शक्नुमः । नर्तनं कर्तुं,
गानं आलपनं च अस्माकं नूतन प्रवर्तनानि

अधुना बहवः संघट्टनाः नवमाहयमे वर्तते ।
 जीवकारुण्यप्रवर्तनं, स्त्रीसुरक्षाप्रवर्तनं, अदिं अधिकृत्य
 हव ते विद्यन्ति । हतेषां संघट्टनां अतीव जाग्रतया
 कर्मं करिष्यतीति सत्यमेव । स्त्रीणां सुरक्षां अधिकृत्य
 हत इस्लामिक मतस्य मुत्तमाकु इति कार्यं भवति ।
 स्त्रीणां तृणवत्कृत्य पुरुषमेधावित्त्वस्थापनार्थं विद्या-
 मानं हतत् कार्यस्य प्रतिषेधार्थं कचन मुस्लिमुवती
 आगता । तथा तेषां प्रशंसीकृत्य नवमाहयमे जनाः
 तेषां अपि प्रायः लिखितं । प्रतिषेधं- अपि लिखितं । किन्तु
 नीतिन्यायानयः पुरा हतत् न उत्तमं इति वदन् ।

नवमाहयमस्य तथा अद्-वाणकयन्तस्य च प्रभावः
 पुरा सांकेतिकज्ञानीनां कार्यः हव श्यात् । किन्तु अधुना
 छात्राः अपि नवमाहयमाः, अद्-वाणकयन्तं च अतीव
 अनुसाहेन उपयुज्यन्ते । हतत् अधिकृत्य पितरों
 भीतिं कुर्वन्ति । छात्रेभ्यः प्रेरणां प्रेरणां कृत्वा नाशं
 पातयितुं नवमाहयमं न किमपि करोति । स्वस्य
 मतमेव अल कार्यं । अ यदि वयं अन्मनिचन्द्रं
 कृत्वा उत्तमकार्यं हव नवमाहयमाः, अद्-वाणक-
 यन्तं तथा अन्य माहयमाः उपयुज्यन्ते चत, व

सर्वं उत्तमं ह्यविविच्यते । माध्यमानां
 दुरुपयोगाद्यः प्रभवन्ते चेत् विनाशः ह्य
 भवति । पुस्तकग्रन्थ पुस्तकानां श्वायत्तीकरण
 च ह्यतत् शीत्या भवति । यदि तथं उत्तमग्रन्थं, अथ
 आर्जयन्ति तथा उत्तमपौशद्य उत्तमगुणाः ग्रहीतन्ति ।
 यदि दुष्टु तथा दुरुपयोगार्थं पुस्तकं उपयुज्यन्ते
 चेत् विनाशः ह्यविविच्यते । च. लोके स्थितानि
 सर्वानि कार्याणि गुण दोषयुक्ताः भवति । अत्यन्तं
 पावनं 'अमृदपि' यदि अधिकं चेत् उत्तमं नास्ति ।
 अतः माध्यमाः उत्तमकार्याय उपयुज्यते चेत् सर्वं
 उत्तमं ह्यविविच्यते ।

अस्माकं राष्ट्रं विकसितराष्ट्राणां मन्थाने ह्य
 भवति । ह्यतत् काले नवमाध्यमानां अन्ये माध्यमानां
 च महत्त्वं वृद्धं भवति । आधुनिके युगे ह्यतस्य
 माध्यमानां उपयोगं उन्नतिं प्रप्ताय तथा उन्नतमनाय,
 प्रगतिं लाभाय च अन् अत्यन्तं आवश्यकं च
 सन्ति । योगविद्या भारतस्य ह्यकं अतिमहत् कार्यं
 भवति तथा ह्यव वेदपुराणानां च इतिहासानां
 च प्रभावः । लोके व किमपि : - ह्यतानि इतिहास

ग्रन्थानि पुराणादीनि अन्तर्जाला द्वारा पठितुं
शक्यते । अतः आशुतसंस्कारस्य उन्नमनार्थं
प्रचरणार्थं नवमाह्वयं उत्तममेव । अद्युना योगादिभिः
अपि वयं सन्तोषेण लोके सर्वत्र राष्ट्रेषु आद्युष्यन्ते ।
योगाविधिः अपि नवमाह्वये लब्धं । त्वं मानव-
जीवनाय आवश्यकं सर्वे कृतेषां माह्वयमानं सदाचार्यं
लभन्ते ।

किन्तु तेषां उपयोगः अचितरूपेण अचितकार्ये
त्वं भवेत् । न तु विनाशशः त्वं फलं । कृतं
मम अभिप्रायः भवति । 'लोका असस्ता सुखिनो भवन्तु' ।
धर्मयुक्तः भवामः सर्वेभ्यः । तदा त्वं सुखं भूयात् ।